

Sanayi üretimi ve sektörel hacim/ciro endeksleri - Temmuz 2020

Sanayi üretiminde toparlanma Temmuz'da da devam etti

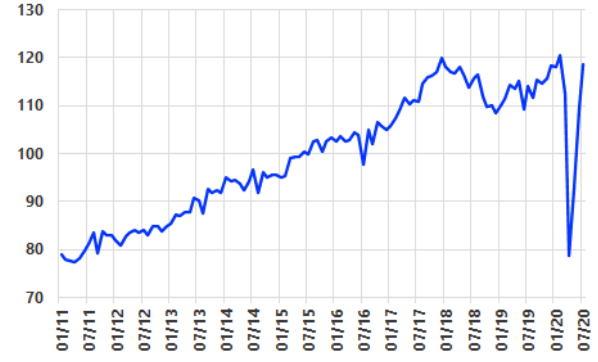
14 Eylül 2020

Sanayi üretimi endeksindeki dipten dönüş, Temmuz'daki aylık %8,4'lük artışla devam etti. Temmuz'da takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi, %4,8'lik medyan piyasa beklentisine yakın, yıllık %4,4 artış gösterdi. Arındırılmamış (ham) seri ise yıllık %0,9'luk düşüşe işaret etti. Takvim etkisi ve mevsimsellikten arındırılmış endekste aylık %8,4'lük artışla birlikte, Nisan'daki dip seviyeden toparlanma yaklaşık %51'e ulaştı. Bu yükselişin ardından, endeks salgın öncesi (Şubat) seviyelerin sadece %1,6 altında seyrediyor.

Sektörel ciro ve hacim endekslerinde de, turizm, ulaştırma ve idari hizmetler dışında, güçlü toparlanmanın devam ettiği görülüyor. Perakende sektörü hacim endeksi arındırılmamış olarak yıllık %9,7, takvim etkisinden arındırılmış olarak da %11,9 artışa işaret ediyor. Aylık %9,5'lik artışla da, dipten toparlanma %38'e ulaştı ve endeks seviyesi salgın öncesinin sadece %2 altına kadar yükseldi. Ciro endekslerindeki nominal değişimlerden ziyade reel değişimlere bakarsak, **perakende ve toptan ticaret ciro endeksinin** takvim etkisinden arındırıldığında, yıllık %18,9 artış gösterdiği (Haziran'daki %7,1'lik artışın ardından), bu artışta da motorlu taşıtlar sektörü cirosundaki %108'lik artışın etkili olduğu görülüyor. Öte yandan, turizm, ulaştırma ve idari hizmetler sektörlerinde devam eden çok zayıf performansın etkisiyle, **hizmet sektörleri (ticaret-dışı) ciro endeksi** ise yıllık %21,7 oranında gerilemeye devam ediyor. Bu gerilemenin, ciroları sırasıyla %13,8 ve %8,2 artan bilgi-işlem ve gayrimenkul sektörlerinin pozitif katkısına rağmen gerçekleştiğini söyleyebiliriz. Öte yandan, **inşaat ciro endeksinde de**, yıllık bazda %6,1'lik bir artış olduğu görülüyor (gene reel olarak).

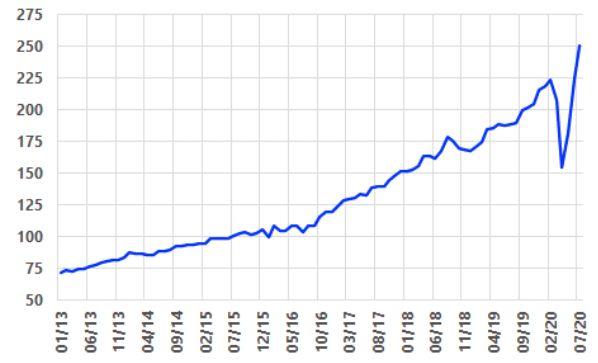
Normalleşmeyle birlikte ekonomik aktivitede toparlanma beklenenden güçlü gerçekleşti, ancak toparlanma hız kesebilir. Özetle, sanayi üretimi salgın öncesi seviyelerine çok yaklaşırken, kredi teşvikli iç talep canlanmasına bağlı olarak, perakende ve toptan ticaret ciro endeksinin salgın öncesi seviyelerin de üzerine çıktığı görülüyor. Öte yandan, turizm ve bağlantılı sektörlerdeki aktivitenin, normal düzeylerinin halen çok altında seyretmesi, GSYH büyümesini önemli oranda baskılıyor. Önümüzdeki aylarda, devam eden parasal sıkılaştırmaya bağlı olarak, kredi büyümesi de muhtemelen ciddi anlamda yavaşlayacağından, ekonomik aktivitedeki toparlanma da hız kesebilir.

Grafik 1: Sanayi üretim endeksi; takvim etkisi ve mevsimsellikten arındırılmış

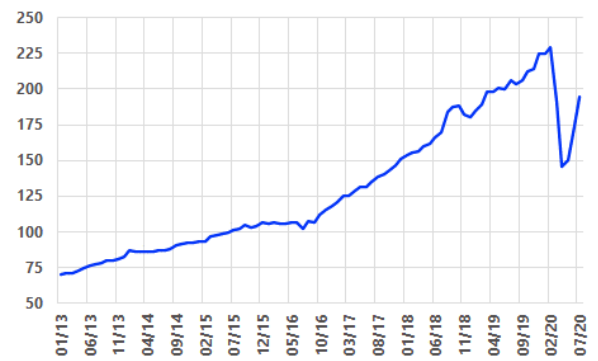
Kaynak: TÜİK

Grafik 2: Perakende ve toptan ticaret ciro endeksi; takvim etkisi ve mevsimsellikten arındırılmış

Source: TurkStat

Grafik 3: Hizmetler (ticaret hariç) ciro endeksi; takvim etkisi ve mevsimsellikten arındırılmış

Source: Gedik Investment, TurkStat

Serkan Gönençler
Ekonomist

serkan.gonencler@gedik.com

+90 212 385 42 38

Lütfen raporun sonundaki yasal uyarıları göz önünde bulundurunuz.

Tablo 1: Sanayi üretim endeksi, Temmuz 2020

	Ağırlık*	Arındırılmamış (yıllık değişim)			Takvim etkisi arındırılmış (yıllık değişim)			Mevsim ve takvim etkisi arındırılmış (aylık değişim)		
		07/20	06/20	05/20	07/20	06/20	05/20	07/20	06/20	05/20
Toplam Sanayi Sektörü		-0.9%	17.5%	-30.5%	4.4%	0.4%	-19.4%	8.4%	17.8%	18.3%
Aramalı İmalatı	39%	0.4%	19.9%	-28.5%	6.0%	2.5%	-16.9%	7.2%	17.1%	16.4%
Dayanıklı Tüketim Malı İmalatı	4%	12.2%	5.1%	-43.9%	19.2%	-12.6%	-32.5%	13.2%	35.4%	31.5%
Dayanısız Tüketim Malı İmalatı	28%	-2.7%	22.7%	-31.6%	3.1%	2.6%	-19.5%	7.1%	19.1%	15.5%
Enerji	10%	-2.9%	-5.0%	-17.7%	-1.3%	-8.9%	-14.4%	8.4%	5.6%	3.3%
Sermaye Malı İmalatı	18%	-3.8%	20.4%	-35.9%	1.5%	0.7%	-24.1%	11.7%	20.5%	36.4%
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	4%	-8.2%	3.1%	-21.3%	-4.9%	-8.3%	-13.4%	5.4%	7.3%	4.1%
İmalat Sanayi	87%	-0.6%	20.0%	-31.8%	5.1%	1.4%	-20.0%	8.6%	19.2%	20.4%
Gıda Ürünleri	12%	-5.1%	15.6%	-19.7%	-0.9%	0.9%	-10.2%	0.8%	8.3%	1.1%
Tekstil Ürünleri İmalatı	7%	0.1%	26.0%	-44.7%	7.1%	3.3%	-31.6%	12.6%	42.4%	62.3%
Metal Eşya Sanayi (makina teçhizat hariç)	7%	6.1%	28.1%	-30.6%	13.8%	2.6%	-15.2%	11.3%	16.0%	19.7%
Metallik Olmayan Diğer Min. Mad. İmalatı	7%	14.3%	31.1%	-21.8%	20.5%	14.1%	-10.7%	8.8%	19.0%	11.7%
Giyim Eşyası İmalatı	7%	-6.2%	20.7%	-53.2%	0.6%	-2.1%	-42.5%	15.9%	49.4%	41.9%
Motorlu kara taşıtı, treyler ve yan treyler imalatı	5%	-10.2%	-4.0%	-48.9%	-5.3%	-20.2%	-37.1%	21.8%	33.7%	145.8%
Makine&Teçhizat İmalatı (başka yerde sınıflandırılm	5%	6.3%	30.4%	-29.2%	13.4%	6.4%	-15.5%	13.3%	17.8%	16.2%
Plastik-Kauçuk Ürünleri İmalatı	5%	-0.2%	24.4%	-27.6%	6.5%	3.6%	-13.1%	7.1%	11.1%	31.3%
Kimyasal Madde Ürünleri İmalatı	5%	-0.5%	17.6%	-21.7%	4.0%	2.8%	-11.1%	5.0%	10.4%	10.2%
Ana Metal Sanayi	3%	-0.7%	9.5%	-27.1%	3.1%	-0.9%	-19.6%	5.0%	16.1%	10.1%
Elektrikli teçhizat imalatı	3%	2.7%	29.0%	-37.2%	10.1%	3.7%	-22.9%	8.4%	19.5%	35.7%
Elektrik, Gaz ve Su	8%	-0.3%	-2.9%	-16.7%	1.4%	-6.6%	-13.4%	6.4%	7.1%	4.5%

*ağırlıklar yaklaşık değerleri ifade etmektedir

Kaynak: TÜİK, Gedik Yatırım

Tablo 2: Sektörel hacim ve ciro endeksleri (2003=100) , Temmuz 2020

	Weight*	Arındırılmamış (yıllık değişim)			Takvim etkisi arındırılmış (yıllık değişim)			Mevsim ve takvim etkisi arındırılmış (aylık değişim)		
		07/20	06/20	05/20	07/20	06/20	05/20	07/20	06/20	05/20
Perakende hacim endeksi		9.7%	7.1%	-21.8%	11.9%	0.4%	-17.0%	9.5%	18.0%	6.5%
Ciro endeksleri (reel değişim):										
Toptan ve perakende ticaret		14.2%	21.1%	-23.5%	18.9%	7.1%	-14.5%	10.8%	22.4%	16.1%
Hizmet (ticaret hariç)		-23.3%	-21.4%	-37.2%	-21.7%	-26.4%	-32.6%	11.3%	14.4%	1.8%
Ulaştırma ve depolama	40%	-22.2%	-15.7%	-36.0%	-20.2%	-21.3%	-31.1%	7.5%	13.4%	-0.1%
Oteller ve lokantalar	14%	-47.4%	-58.3%	-72.4%	-46.9%	-59.2%	-71.5%	32.5%	60.4%	14.3%
Bilgi ve iletişim	17%	11.2%	12.6%	-4.8%	13.8%	4.0%	2.0%	7.6%	0.8%	2.3%
Gayrimenkul Faaliyetleri	4%	4.2%	8.8%	-28.3%	8.2%	-2.9%	-21.6%	9.7%	32.4%	5.5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	10%	6.2%	4.6%	-24.0%	-2.7%	-12.4%	-19.8%	13.7%	10.6%	1.8%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	16%	-45.2%	-45.1%	-49.2%	-44.7%	-46.8%	-46.8%	13.0%	14.6%	1.0%
İnşaat		3.0%	37.3%	-21.7%	6.1%	22.9%	-13.5%	11.5%	10.1%	7.7%

*ağırlıklar yaklaşık değerleri ifade etmektedir

Kaynak: TÜİK, Gedik Yatırım

YASAL UYARI

Burada yer alan bilgiler Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından genel bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Yatırım Danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak Yatırım Danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan fiyatlar, veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılması nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan Gedik Yatırım Menkul Değerler A.Ş. sorumlu değildir.